КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫН

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТИРЛИГИ

БЕКИТИЛДИ
Кыргыз Республикасынын
билим берүү жана илим
министрлигинин
Буйругу №__863/1_____
«___10___»___май____2022ж.

Каттоо номери 8
Код 200724

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН

КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮСҮНҮН МАМЛЕКЕТТИК БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ

Кесиби: 250203 “Бак-парктык жана ландшафттык дизайн”

квалификациясы: техник-дизайнер

Бишкек ш, 2022 жыл

1-глава. Жалпы жоболор

1. Ушул Кыргыз Республикасынын кесиптик орто билим берүүсүнүн 250203 “Бак -парктык жана ландшафттык дизайн” (мындан ары - Мамлекеттик билим берүү стандарты) "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы башка ченемдик укуктук актыларына ылайык иштеп чыккан.

2. Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартында төмөнкү түшүнүктөр пайдаланылат:

- **негизги кесиптик билим берүү программасы** - максаттарды, күтүлүүчү натыйжаларды, тийиштүү адистик боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү окуу-методикалык документтердин жыйындысы;

- **сабактардын цикли** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу сабактарынын жыйындысы;

- **модул** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон окуу сабактарынын бөлүгү;

компетенция - окуучунун аныкталган бир чөйрөдө майнаптуу жана жемиштүү иштөөсү үчүн зарыл болгон билими жагынан даярдоого карата алдын ала коюлган социалдык талап (ченем);

- **кредит** - негизги кесиптик билим берүү программасынын эмгек сыйымдуулугунун шарттуу ченеми;

- **окутуунун натыйжалары** - негизги билим берүү программасы/модулу боюнча окутуунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар;

- **кесиптик стандарт** - кесиптик иштин конкреттүү түрүнүн чегинде анын мазмунуна жана сапатына карата талаптарды белгилөөчү, кызматкер кайсы иште болсо да, кайсыл уюмда болсо да өзүнүн ордун татыктуу ээлеши үчүн кызматкерде болушу милдеттүү болгон квалификациянын сапаттык деңгээлин баяндаган негиз түзүүчү документ.

Ушул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу менчигинин түрүнө жана ведомстволук таандыктыгына карабастан, кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу бардык билим берүү мекемелери үчүн милдеттүү болуп саналат.

2-глава. Колдонуу жааты

3. Ушул Мамлекеттик билим берүү стандарты 250203 “Бак-парктык жана ландшафттык дизайн” адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууда милдеттүү болгон ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысын билдирет жана Кыргыз Республикасынын аймагында тиешелүү адистик боюнча лицензиясы жана аккредитациясы бар, менчигинин түрүнө жана ведомстволук таандыктыгына карабастан кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу бардык билим берүү уюмдарынын уюштуруу-методикалык документтерди иштеп чыгуусу, кесиптик орто билим берүүсүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн сапатын баалоосу үчүн негиз болуп эсептелет.

4. 250203 “Бакча-парк жана ландшафттык дизайн” адистиги боюнча Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизги колдонуучулары болуп төмөнкүлөр саналат:

- ушул адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программаларын ишке ашырууга укуктуу билим берүүнүн уюмдарынын администрациясы жана педагогикалык курамы;

- ушул адистиктеги негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өзүнүн окуу ишин натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу студенттер;

- кесиптик иштин тийиштүү чөйрөсүндөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органынын тапшырмасы боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыз кылуучу окуу-методикалык бирикмелер жана кеңештер;

- кесиптик орто билим берүүнү каржылоону камсыз кылуучу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар;

- кесиптик орто билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышын контролдоону камсыз кылуучу, кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндө аккредитациялоочу жана сапатын контролдоочу билим берүү чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар;

- билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоочу агенттиктер.

3-глава. Адистиктин жалпы мүнөздөмөсү

5. 250203 «Бакча-парк жана ландшафттык дизайн” адистиги

боюнча негизги кесиптик билим берүүсүнүн программасын өздөштүрүү формалары:

- күндүзгү;

- күндүзгү-сырттан (кечки);

- сырттан окуу.

6. Жалпы орто билим берүүнүн базасында күндүзгү окуу формасы боюнча кесиптик орто билим берүүнүн адистиги боюнча негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү 1 жыл 10 айдан кем эмести түзөт. Ушул кесиптик билим берүү программасын негизги жалпы билим берүүнүн базасында ишке ашыруу учурунда өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтү 1 (бир) жылга узартылат.

7. Кесиптик орто билим берүү программасына интеграцияланган жалпы орто билим берүүнүн жалпы билим берүү программасын (10 жана 11-класстар) ишке ашырууда жалпы орто билими жөнүндө документ (аттестат) берилбейт, ал эми сабактар боюнча баалар кесиптик орто билим берүү жөнүндө документке (дипломго) коюлат.

8. Абитуриентте окууга тапшырууда төмөнкү документтердин бири болуусу тийиш:

- жалпы орто билими жөнүндө аттестат;

- негизги жалпы билими жөнүндө күбөлүк.

9. Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча, ошондой эле окутуунун ар түрдүү формалары айкалыштырылган учурда кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүү мөөнөтү кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан күндүзгү окуу формасында өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтүнө карата 6 айга узартылат.

Орто кесиптик билим берүүнүн программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюму кайра аттестациялоонун (кайра зачет тапшыруунун) жыйынтыгы менен башка адистик боюнча жогорку кесиптик билим же орто кесиптик билим алууда студент өздөштүргөн (өткөн) өзүнчө дисциплиналар (модулдар) жана (же) өзүнчө практикалар боюнча окутуунун натыйжаларын толук же жарым-жартылай кайра кабыл алышы мүмкүн.

Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттөрү өзүнчө ченемдик укуктук акт менен бекитилет.

10. Күндүзгү окуу формасы боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программаларынын эмгек сыйымдуулугу 120дан кем эмес кредитти түзөт. Бир окуу семестринин эмгек сыйымдуулугу 30дан кем эмес кредитке барабар (окуу процесси эки семестрлик болуп уюштурулган учурда).

Бир кредит студенттин окуу ишинин 30 саатына барабар (анын ичине аудиториялык, өз алдынча иши жана аттестациянын бардык түрлөрү кирет).

Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча, ошондой эле окутуунун ар түрдүү формалары айкалыштырылган учурда негизги кесиптик билим берүү программасынын эмгек сыйымдуулугу окуу жылы үчүн 45тен кем эмес кредитти түзөт.

11. 250203 - "бакча – парк жана ландшафт дизайны" адистиги боюнча кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты - инсанды окутуу жана тарбиялоо

Окутуу жаатында 250203 - "бакча – парк жана ландшафт дизайны" адистиги боюнча орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты болуп саналат: гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык, табигый илимий жана экологиялык билимдердин негиздери жаатында даярдоо, бүтүрүүчүгө тандалган иш чөйрөсүндө ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берүүчү кесиптик орто билим алуу, анын социалдык мобилдүүлүгүнө жана эмгек рыногундагы туруктуулугуна өбөлгө түзүүчү универсалдуу жана предметтик-адистештирилген компетенцияларга ээ болуу.

Инсанды тарбиялоо жаатында250203 - "бакча – парк жана ландшафт дизайны" адистиги боюнча орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты студенттерде социалдык-инсандык сапаттарды калыптандыруу болуп саналат: максатка умтулуу, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, жарандуулук, коммуникативдүүлүк, толеранттуулук, жалпы маданиятты жогорулатуу.

12. 250203 - "бакча – парк жана ландшафт дизайны" адистигинин бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик иш чөйрөсү төмөнкүлөрдү камтыйт: жашылдандыруунун “бакча – парк жана ландшафт дизайны” боюнча иштерди уюштуруу жана камсыз кылуу.

13. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин объекттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- бакча-парк жана ландшафт куруу боюнча иштерди аткарууга керектөө заказдары;

- аймактык объектилер;

- технологиялык процесстер жана операциялар;

- материалдар, анын ичинде атайын материалдар;

- технологиялык жабдуулар.

14. Бүтүрүүчү даярдалып жаткан кесиптик иштин түрлөрү:

- Долбоорлоо-конструктордук ишмердүүлүгү;

- Уюштуруу-башкаруу ишимердүүлүгү.

15. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин милдеттери:

Долбоорлоо-конструктордук ишмердүүлүгү:

- Жашылдандыруу объектисине ландшафттык талдоо жана долбоор алдындагы баалоо жүргүзүү;

- Компьютердик программаларды колдонуу менен жашылдандыруу объектилеринин долбоордук чиймелерин аткаруу;

- Объектте болгон өсүмдүктөргө инвентаризация жүргүзүү;

- кызыкдар тараптар менен жерге жайгаштыруу боюнча юридикалык маселелерди макулдашууга;

-жер иштеринин тик пландоо схемасын жана картограммасын түзүүгө;
- жашылдандыруу объектисинин долбоор алдындагы планын, эскизин жана башкы планын түзүүгө;

- бөлүү жана отургузуу чиймелерин аткаруу;

- жашылдандыруу объекттерин долбоорлоодо компьютердик программаларды колдонуу;

- ар кандай иштердин көлөмдөрүнүн ведомостун түзүүгө;

- ар кандай жумуштарды жасоого сметаларды эсептөө;

- ар кандай жумуштарды өндүрүүнүн календардык графигин түзүү.

уюштуруу-башкаруу ишмердүүлүгү:

- милдеттерди бөлүштүрүүгө катышуу жана ар бир кызматкердин жоопкерчилик даражасын белгилөө.

- коюлган милдеттерди аткарууга персоналдын ишине түрткү берүүнү камсыз кылуу.

- түзүмдүк бөлүмдүн ишин контролдоону жана баалоону жүргүзүү.

16. Орто кесиптик окуу жайынын “Бакча-парк жана ландшафттык дизайн” 250203 кесиби боюнча негизги кесиптик билим бурүү программасынын толугу менен оздөштүргөн бүтүрүүчү томөнкүлөргө даярдалды:

- жогорку кесиптик окуу жайынын негизги окуу программасын издөштурууга;

- озүнун алган кесибике ылайык жогорку кесиптик окуу жайдын негизги кесиптик окуу программасын өздөштүрүүгө, ошонуой эле кесибине жакын баттагы жогорку кесиптик окуу жайлардын кыскартылган таануу мөөнөттөгү (520800 - «Экология жана жаратылышты башкаруу») окуу программаларын өздөштүрүүгө.

4-глава. Негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруунун шарттарына карата жалпы талаптар

17. Кесиптик орто билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өз алдынча иштеп чыгышат. Негизги кесиптик билим берүү программасы адистик боюнча тийиштүү Мамлекеттик билим берүү стандартынын, улуттук квалификациянын алкагынын, квалификациянын жана кесиптик стандарттын (эгер болсо) тармактык/сектордук алкактарынын негизинде иштелип чыгат.

Орто кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруучу билим берүү уюмдары илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиянын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эске алуу менен билим берүү сапатынын кепилдигин камсыз кылуу боюнча төмөнкүлөр менен туюндурулган сунуштарга ылайык негизги кесиптик билим берүү программасын 5 жылда бир жолудан кем эмес жаңылап турууга милдеттүү:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияларды иштеп чыгуу;

- билим берүү программаларына мониторинг жүргүзүү, мезгил-мезгили менен рецензиялоо;

- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана ыктарынын, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларынын деңгээлин баалоонун объективдүү жол-жоболорун иштеп чыгуу;

- окутуучулук курамдын сапатын жана компетенттүүлүгүн камсыз кылуу;

- бардык ишке ашырылуучу билим берүү программаларын жетиштүү ресурстар менен камсыз кылуу, аларды натыйжалуу колдонууну, анын ичинде окуп жаткандарды сурамжылоо аркылуу контролдоо;

- өзүнүн ишин (стратегиясын) баалоо жана башка билим берүү уюмдары менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү туруктуу негизде текшерип туруу;

- коомчулукка өзүнүн ишинин натыйжалары, пландары, инновациялары жөнүндө маалымдоо.

18. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын баалоо аларды учурдагы, орто аралык жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтышы керек.

Студенттерди учурдагы аттестациялоо кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан белгиленген (педагогикалык кеңеш бекиткен) баалоонун модулдук-рейтингдик системасынын негизинде окуу семестринин ичинде жүргүзүлөт.

Студенттерди орто аралык аттестациялоо ар бир семестрдин аягында жүргүзүлөт жана бардык сабактар боюнча семестрдеги учурдагы аттестациялоонун жыйынтыктары боюнча жыйынтык баалар (экзамендик баалар) коюлат.

Негизги кесиптик билим берүү программасына ылайык келген этаптуу же түпкү талаптарга студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жеке жетишкендиктеринин шайкеш келишине карата студенттерди учурдагы, орто аралык аттестациялоо жана бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу аттестациялоо үчүн билимин, билгичтигин жана ээ болгон компетенцияларынын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү типтүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, модулдук тесттерди камтыган баалоо каражаттарынын базалары түзүлөт. Баалоо каражаттарынын базалары кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан аныкталган тартипте жүргүзүлөт.

19. Негизги кесиптик билим берүү программасын иштеп чыгууда кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрдүн жалпы компетенцияларын (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенцияларын, өзүн-өзү уюштурууну жана системалык-иш мүнөзүндөгү өз алдынча башкарууну) түзүү мүмкүнчүлүктөрү аныкталышы керек. Кесиптик орто билим берүү

программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму төмөнкүлөргө милдеттүү:

- өзүнүн социалдык-маданий чөйрөсүн түзүүгө;

- инсандын ар тараптуу өнүгүүсү үчүн зарыл болгон шарттарды түзүүгө;

- студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүнү, студенттердин коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышуусун кошкондо, окуу процессинин социалдык-тарбиялык компонентин өнүктүрүүго түрткү берүүгө.

20. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун негизги кесиптик билим берүү программасы студенттин тандоосу боюнча сабактарды камтуусу керек. Студенттин тандоосу боюнча сабактарды түзүүнүн тартибин кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун педагогикалык кеңеши белгилейт.

21. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму төмөнкүлөргө милдеттүү:

- студенттердин өзүнүн окуу программасын түзүүгө катышуусунун реалдуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга;

- негизги кесиптик билим берүү программасын түзүүдө студенттерди алардын укуктары жана милдеттери менен тааныштырууга;

- студенттер тандап алган сабактар алар үчүн милдеттүү болуп калаарын, ал эми алардын жалпы эмгек сыйымдуулугу окуу планында каралгандан кем болбошу керектигин түшүндүрүүгө.

22. Студенттер тандоосу боюнча окуу сабактарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу убактысынын көлөмүнүн чегинде негизги кесиптик билим берүү программасында каралган конкреттүү сабактарды тандап алууга укуктуу.

23. Студенттер кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюму негизги кесиптик билим берүү программасында каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттөрдө аткарууга милдеттүү.

24. Студенттер негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдө натыйжаларга жетишүү максатында студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, илимий студенттик коомдордун ишине катышууга милдеттүү.

25. Студенттин окуу жүктөмүнүн максималдуу көлөмү анын аудиториялык жана аудиториядан тышкары (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн камтуу менен жумасына 45 саат болуп белгиленет.

Күндүзгү окуу формасындагы бир жумалык аудиториялык сабактардын көлөмү адистиктин өзгөчөлүгүн эске алуу менен Мамлекеттик билим берүү стандарты менен аныкталат жана ар бир окуу дисциплинасын үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлөмдүн 35тен кем эмес пайызын түзөт.

Окуу дисциплинасы боюнча өз алдынча иштөөгө бөлүнүүчү сааттарга ошол окуу дисциплинасы (модулу) боюнча экзаменге даярданууга каралган убакыт киргизилет.

26. Күндүзгү-сырттан (кечки) окуу формасында аудиториялык сабактардын көлөмү жумасына 16 сааттан кем болбошу керек.

27. Сырттан окуу формасында окутуучу менен сабак окуу мүмкүндүгү студентке жылына 150 сааттан кем эмес көлөмдө камсыз кылынуусу керек.

28. Окуу жылындагы эс алуу убагынын жалпы көлөмү 10 жуманы, анын ичинде кыш мезгилинде 2 жумадан кем эмести түзүүсү керек.

5-глава. Негизги кесиптик билим берүү программасына карата талаптар

29. 250203 «Бакча-парк жана ландшафттык дизайн” адистиги боюнча бүтүрүүчү негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттарына жана ушул Мамлекеттик билим берүү стандартынын 11 жана 16-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик иштин милдеттерине ылайык төмөнкү компетенцияларга ээ болушу керек:

а) жалпы:

1 ЖК- өз ишин уюштурууну, кесиптик милдеттерди аткаруу методун жана ыкмаларын тандоону, алардын натыйжалуулугун жана сапатын баалоону билүү;

2 ЖК- стандарттык жана стандарттык эмес абалдарда чечим кабыл алуу, маселелерди чечүү, жоопкерчиликти жана демилге көтөрүү;

3 ЖК- кесиптик милдеттерди натыйжалуу аткаруу, кесиптик жана инсандык өнүгүү үчүн зарыл болгон маалыматтарды издөө, чечмелөө жана пайдалануу;

4 ЖК- кесиптик ишинде маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу;

5 ЖК- командада иштөөнү, кесиптештер, жетекчилер жана кардарлар менен натыйжалуу баарлашууну билүү;

6 ЖК- команда мүчөлөрүнүн (кол алдындагы) иши жана аларды иш орунда окутуу, тапшырмаларды аткаруунун жыйынтыгы үчүн жоопкерчилик алуу;

7 ЖК- жеке инсандык жана кесиптик өнүгүүсүн башкаруу, кесиптик иште эмгек шарттарынын жана технологиялардын өзгөрүүсүнө адаптациялануу;

8 ЖК- чакан жамаат менен уюштуруу-башкаруу иштерине даяр болуу.

б) кесиптик иштин негизги түрлөрүнө ылайык келген **кесиптик:**

Конструктордук – долбоор ишмердүүлүгү:

1 КК-Ландшафтык анализди жана жашылдандыруу обьектисин алдын ала долбоорлук баасы;

2 КК-компьютердик программаны колдонуу менен жашылдандыруу обьектилерин долбоорлук чиймелерин аткаруу;

3 КК-долбоордун сметалык документтерин иштеп чыгуу;

өнүгүү

4 КК- Бакча – парк ландшафттык курулуш кызматтарынын суроо талаптарын анализдөө;

5 КК-Бакча –парк жана ландшафтык дизайн кызматтарын базар кызматтарында алдыга жылдыруу;

6 КК-Бакча – паркт жана ландшафтык иштерди уюштуруу;

7 КК-Бакча- парк жана ландшафтык иштерин баалоо жана текшерүү;

8 КК- Бакча- парк жана ландшафтык дизайндын заманбап технологиялар базасын түзүү

9 КК- Бакча- парк жана ландшафтык заманбап технологиялар апробациясын жүргүзүү;

10 КК- Бакча- парк жана ландшафтык заманбап технологиялар боюнча буйрутма суроолору боюнча консультация берүү;

11 КК- Бир жана бир канча аткарган кызматы жана жумушчу кесиби жумуштарынын аткарылышы;

Уюштуруу жана башкаруу иш аракеттери:

15 КК-Ар бир жумушчунун жоопкерчилик даражасын бекитүү милдеттерин бөлуштүрүүгө катышуу;

16КК- персоналдын берилген тапшырмаларды аткаруу мотивизациясын камсыздандыруу;

17 КК-Структуралык бөлүмдөрдүн иштерин баалоо жана текшерүүнү жүргүзүү.

30. Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик программасына төмөнкүдөй блоктор жана окуу циклдери кирет:

1-блок "Дисциплиналар (модулдар)":

1) жалпы гуманитардык цикл;

2) математикалык жана табигый илим цикли;

3) кесиптик цикл;

4) дене тарбия

2-блок "Практика";

3-блок "Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация".

Орто кесиптик окуу жайы мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык негизги билим берүү программасын иштеп чыгат жана улуттук квалификациянын алкактарына ылайык окутуунун натыйжаларына жетүүгө жоопкерчилик тартат.

Дисциплиналардын (модулдардын) топтомун жана алардын негизги билим берүү программасынын ар бир блогуна тиешелүү эмгек сыйымдуулугун орто кесиптик окуу жайы улуттук квалификациянын алкактарында каралган окутуунун натыйжаларынын жыйындысы түрүндө аны өздөштүрүүнүн талаптарын эске алуу менен ушул блок үчүн белгиленген көлөмдө өз алдынча аныктайт.

Негизги кесиптик билим берүү программасы жалпы гуманитардык циклдин билим берүү дисциплиналарын ишке ашырууну камсыз кылуусу керек, алардын тизмеси жана эмгек сыйымдуулугу Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан аныкталат. Аталган дисциплиналардын мазмуну жана ишке ашыруу тартиби тиешелүү адистик боюнча орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты менен белгиленет.

Орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасы ушул Макетке тиркелген түзүмгө ылайык иштелип чыгат.

31. Сабактардын ар бир цикли базалык (милдеттүү) жана элективдүү бөлүккө ээ болушу керек. Элективдүү бөлүк базалык бөлүктүн сабактарынын мазмуну менен аныкталуучу студенттердин билимдерин, ыктарын жана көндүмдөрүн кеңейтүүгө жана тереңдетүүгө мүмкүндүк бериши керек. Элективдүү бөлүк орто кесиптик окуу жайы тарабынан ишке ашырылуучу кесиптик билим берүү программасынын өзгөчөлүктөрүнө жараша белгиленет.

Мамлекеттик аттестациянын көлөмүн эске албастан милдеттүү бөлүктүн көлөмү негизги билим берүү программасынын жалпы көлөмүнүн 50дөн ашпаган пайызын түзүүгө тийиш.

Орто кесиптик окуу жайы ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдарга (алардын арызы боюнча) алардын психофизикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрүн, жеке мүмкүнчүлүктөрүн эске алуучу жана зарыл болгон учурда аталган адамдардын өнүгүүсүнүн бузулушун оңдоону жана социалдык адаптациялоону камсыздоочу негизги билим берүү программасы боюнча окуу мүмкүндүгүн берүүсү тийиш.

32. Адистиктин негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу окутулуучу сабактын профилине ылайык келген базалык билими бар жана системалык түрдө илимий жана (же) илимий-методикалык иш менен алектенген педагогикалык кадрлар менен камсыздалышы керек.

кесиптик циклдин окутуучуларынын сапаттык курамын баалоодо 10 жылдан ашык тажрыйбасы бар өндүрүшчүлөр эске алынат

33. Адистиктин негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашырууда негизги кесиптик билим берүү программасынын сабактарынын толук тизмеси боюнча түзүлүүчү маалыматтар базасын жана китепкана фондун ар бир студенттин колдонуусу камсыз кылынышы керек. Кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун билим берүү программасы лабораториялык практикумдарды жана практикалык сабактарды (түзүлүүчү компетенцияларды эсепке алуу менен аныкталат) камтууга тийиш.

Негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон окуу адабияты жана/же электрондук адабият менен студенттердин камсыз болуусу бир студентке 0,5 экземплярдагы ченемге ылайык келиши керек. Окуу маалыматынын булактары заманбап талаптарга жооп берүүсү керек. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмалардын материалдары пайдаланылышы керек.

34. Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун кесиптик орто билим берүү программасын ишке ашыруучу билим берүү уюмунун окуу планында каралган лабораториялык, дисциплиналык жана дисциплиналар аралык даярдоонун, студенттерди практикалык даярдоонун бардык түрүн жүргүзүүнү камсыз кылган, колдонуудагы санитардык жана өрткө каршы эрежелер менен ченемдерге ылайык келген материалдык-техникалык базасы болушу керек

Сабакты 2 сменде эсепке алганда жалпы пайдалануу аянттын нормативдуу мааниси 1 студентке 7 кв. м туура келиши керек.

Кабинет, лаборатория, мастердик жана башка имараттардын тизмелери.

социалдык-экономикалык дисциплинасы;
чет тили;

математика;

жаратылышты колдонуунун экологиялык негиздери;

экономика, менеджмент жана маркетинг;

ботаника өсүмдүктөрдүн физиологиясы;

топурак таануу,жер иштетүү жана агрохимия;

Эмгекти коргоо жана жашоо шарттын коопсуздугу.

Лабораториялар:
информатика жана маалыматтык-коммуникациялык технологиясы (компьютерлер 1:12);
Декаративдүү- гүлдүү өсүмдүктөр жана дендрология;
Бакча- парк жана ландшафтык курулуштар;
Спорттук комплекси:
спорт залы,
көп профилдүү ачык стадион
Залдар:
библиотека, окуу залы, Интернетке чыгуу залы, жыйын залы.

35. Бүтүрүүчү квалификациялык иштердин мазмунуна, көлөмүнө жана түзүмүнө коюлуучу талаптар Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктай турган орто кесиптик билим берүү уюмунун бүтүрүүчүлөрүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоонун тартибин эске алуу менен орто кесиптик окуу жайы тарабынан аныкталат.

Тиркеме 1

Кыргыз Республикасынын кесиптик
орто билим берүүсүнүн мамлекеттик
билим берүү стандартынын макетине
тиркеме

Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын
ТҮЗҮМҮ

Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын түзүмү		Негизги кесиптик билим берүү программасынын жана анын окуу циклдеринин кредиттердеги көлөмү
		1 жыл 10 ай
1-блок	I. Жалпы гуманитардык цикл II. Математикалык жана табигый илимий цикл III. Кесиптик цикл	70-100(*)
	Дене тарбия (көрсөтүлгөн семестрлерде жумасына 2 сааттан)	3-5-семестрлер
2-блок	Практика	15-40(**)
3-блок	Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация	5-10
Кесиптик орто билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын көлөмү		120

Окуу планынын үлгүсү
Орто кесиптик билим берүү базасынын
Кесиби: 250203 “Бакча-парк жана ландшафттык дизайн”

квалификациясы: техник дизайнер
негизги орто билим базасында: 1 жыл 10 ай

№ п/п	Окуу процессинин элементтери, окуу дисциплиналары (практиканы кошуп)	Эмгек өлчөмү		семестр боюнча бөлүштүрүү			
		кредити	сааты	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр
				Жума күндөрүнүн саны			
				12-18	12-18	12-18	9-18
1.	**Жалпы гуманитардык цикл**	18	540				
	Базалык бөлүк	15	450				
	Кыргыз тил жана адабияты	3	90	x			
	Орус тили	3	90	x			
	Чет тили	3	90	x			
	Кыргызстандын тарыхы	4	120		x		
	Манас таануу	2	60		x		
	География Кыргызстандын географиясы	2	60		x		
	Вариативдүү бөлүк	3	90				
	Баардыгы:	18	540				
2.	**Математикалык табыгый илим цикли**	6	180				
	Базалык бөлүк	4	120				
	Кесиптик математика	2	60	x			
	Информатика	2	60		x		
	Вариативдүү бөлүк	2	60				
	Баардыгы:	6	180				
3.	**Кесиптик цикл**	75	2250				
	Базалык бөлүк	60	1800				
	Уюмдун экономикасы	9	270			x	x

	менеджменттин негиздери	6	180	x	x		
	Ботаника ,өсүмдүктүн физиологиясынын негиздери менен	5	150	x	x		
	Топурак таануунун, жер иштетүүнүн, агрохимиянын негиздери .	6	180	x	x		
	Бак- парк исскуствосунун негиздери.	4	120			x	
	Шаар куруудa жайгашкан орундардын отурукташуу негиздери.	4	120			x	
	Декаративдүү- гүлдүү өсүмдүктөр жана дендрология;	16	480			x	x
	Бак-парк курулуштарын обьектилеринин долбоорлору.	8	240	x	x		
	Менеджмент	2	60			x	
	Вариативдүү бөлүк	15	450				
	Баардыгы:	75	2250				
4.	Дене тарбия		2ч в нед				
5.	Практика	15	450				
6.	**Мамлекеттик жыйынтык аттестациясы.**	6	180				
	Экзамендердин саны (макс)			8-10	8-10	8-10	8-10
	Курсттук иштердин жана долбоорлордун саны.						
	Негизги орто кесиптик билим берүү базасынын эмгек өлчөмү	120	3600	30	30	30	30

Ушул 250203 “Бакча-парк жана ландшафттык дизайн” кесиптик стандарты МББС ОКББнун К.И. Скрябин атындагы Кыргыз Мамлекеттик улуттук агрардык университетинин алдындагы Бишкек агроэкономикалык колледжинин базалык билим берүү мекемесинин окуу методикалык кенешмесинде каралып иштелип чыкты.

ОМС төрагасы,
К.И. СКРЯБИН атындагы
КМАУтин окуу бөлүмүнүн
проректору, профессор — Иргашев А.Ш.

ОМСнын төрагасынын орун басары,
С.Турсунов атындагы
БАЭКдин директору — Омуров Н.Б.

Жооптуу катчы,
окуу бөлүмүнүн башчысы,
ОМС мүчөсү — Омбаева Н.Р.

ОМС мүчөсү,
КРнын Окмотунун алдындагы
Ысык – Ата райондук
Мамэкотехинспекциясынын жетекчиси — Жамангараев Э.А.

Нарын агроэкономикалык коледждин
«Экология жана жерге жайгаштыруу,
суу мелиорация» факультетинин деканы
айыл чарба илиминин доктору,
профессор — Самыкбаев А.К.
Ибраимакунов М.Т.

К.И. Скрябин атындагы
КМАУтин Агротехникалык
коледжинин экология боюнча
окутуучусу — Баяманова Ч.К.

С. Турсунов атындагы Бишкек
агроэкономикалык колледждин
окутуучусу, экологиялык дисциплинисынын
циклдык комиссиясынын төрайымы — Соколова Т.А.

С. Турсунов атындагы Бишкек
агроэкономикалык колледждин
экология боюнча окутуучусу Топонова В.Ш.
Шайбекова Р.Ы.

С. Турсунов атындагы Бишкек
агроэкономикалык колледждин
методисти Топонова В.Ш.